

Gombač, Žiga: **NK Svoboda**.

Spremna beseda Boštjan Videmšek. Dob pri Domžalah : Miš, 2016. Zbirka Z(o)renja. 181 str.  
| P | 2. stopnja

Predmetne oznake: Begunci – Sirci, Družba – Kritika, Nogomet, Prijateljstvo - V mladinskem leposlovju

Predmetne oznake (nekontrolirane) begunska pot / družina / migranti / nasilje / pomoč / preživetje / vojna



Takole o knjigi:

na portalu Dobreknjige.si: <http://www.dobreknjige.si/Knjiga.aspx?knjiga=3568>

na RTV strani: <https://www.rtv slo.si/kultura/knjige/nk-svoboda-ali-kako-se-v-zahodnjaski-otopelosti-prebudi-socutje/405059>

in še kje ... in povsod pohvalno!

Tudi meni je knjiga tako všeč, da jo priporočam v branje tako mladim bralcem kot njihovim vzgojiteljem! Tematika je aktualna (begunci in sprejemanje le-teh), delo spodbuja medkulturno razumevanje, empatijo ... je dokaj realna (družbeno kritična) in pozitivno naravnana (možnosti za sobivanje in sožitje so, če bi se le hoteli sporazumeti!) ... in še kaj bomo odkrili med (medgeneracijskim) branjem ... Poleg tega je napisano bralno nezahtevno in privlačno.

Imenitna se mi zdi odločitev, da je besedilo sestavljeno iz dveh prvoosebni pripovedi: vsak svoj dnevnik v času od 25. junija do pozne jeseni istega leta pišeta 16-letni Sabi, begunec iz Sirije, in 15-letni Anej, slovenski fant, ki je z družino na počitnicah na grškem otoku Kos, kjer sreča begunce. Fanta pripovedujeta (zapisujeta!) vsak o svojem življenju, razumevanju begunske krize, o njunem prijateljstvu, skupni strasti do nogometa idr. Pripovedujeta tudi vsak na svoj način (različni rabi jezika!), oba iskreno in globoko prizadeto, obenem tudi oba delno in mestoma malo nerealno in nepoznavalsko, ampak prav v tem je moč in prepričljivost intimnih izpovedi dveh mladih ljudi! Begunska kriza se dogaja ne le v množicah v svetovnem merilu, ampak v vsakem posamezniku! Ne le v slehernem beguncu, ampak tudi v slehernem od nas, ki (tokrat še) nismo begunci!

### Spodbude za branje:

Sicer pa ... kaj toliko govorim, preberimo vendar knjigo!

- Najprej prislunem, kaj bodo moji bralci povedali spontano. (Prvi odzivi so najbolj dragoceni!)
- Kaj zvemo iz Sabijevega dnevnika o beguncih, o njihovi težki poti iz Sirije v Evropo? (Jo lahko primerjamo s potmi beguncev iz drugih mladinskih knjig?) Kaj zvemo o beguncih iz Anejevih dnevniških zapisov, o njegovem odnosu do beguncev, o odnosu njegove družine in drugih ljudi, še posebej prebivalcev Slovenije? Kako sta se po naključju srečala Sabi in Anej? (Aneja je zvečer na zračni blazini zaneslo na odprto morje, kjer so ga rešili begunci!) Kaj ju takoj poveže? Kakšni so odnosi obeh fantov do njihovih družinskih članov? Bi bilo res možno, da bi NK Svoboda pomagal mladim migrantom pri vključevanju v novo okolje in snovanju novega življenja?
- Če bralci ne povedo sami, vsekakor opozorim tudi na različno izražanje obeh fantov: Sabi uporablja krajše povedi, kot da se pripoved boječe trga iz njega, izraža se bolj spoštljivo idr.; Anej pa piše ogorčeno, več komentira, uporablja precej slenga in kletvic.
- Kaj moji mladi bralci menijo, kakšni projekti in programi bi pomagali beguncem pri vključevanju v novo okolje ... in nam, da bi jih sprejeli z razumevanjem?
- Bi kdo poskusil v 1. osebi poročati (lahko tudi pisno), kako že nekaj časa opazuje Sabija in Aneja, spremlja poglobljanje njenega prijateljstva? Bi kdo kot radijski komentator poročal o prvi tekmi NK Svoboda, tudi v času, ko so na igrišče vdrli nasilneži in je prišlo do spopada? Kaj pa tole: kako Anejev oče piše v svoj dnevnik o dogodkih, ki smo jih spoznali?
- Bi se knjige lotili še kako drugače?

### Spodbude za nadaljnje branje:

- *Dogodki in osebe v tej knjigi niso resnični. Navdihnili pa so jih resnični dogodki, ki so se med letoma 2012 in 2015 zgodili ljudem na poti med Sirijo in Evropo.* (Citat na začetku knjige.) Bi poiskali v dnevnikih poročilih medijev in na internetu nekaj zapisov o resničnih dogodkih?
- Pri nastanku besedila je avtorju z nasveti pomagal Boštjan Videmšek, novinar Dela; na spletu poiščimo njegove prispevke.
- V zadnjem času je izšlo več knjig z begunsko tematiko; glej predvsem:  
Meškovič, Alen: **Ukulele jam**: <http://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/ukulele-jam>  
in  
Kodrič Filipič, Neli: **Superga**: <http://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/superga>